

V TRAGÉDII

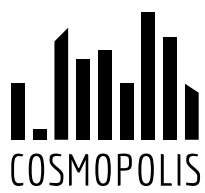
JEDNÉ ŽENY

SE SKRÝVÁ

NADĚJE DRUHÉ...

KATHRYN HUGHESOVÁ

Lapis

KATHRYN HUGHESOVÁ

Dopis

**V TRAGÉDII
JEDNÉ ŽENY
SE SKRÝVÁ
NADĚJE DRUHÉ...**

KATHRYN HUGHESOVÁ

Dopis

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

THE LETTER

Kathryn Hughes

Copyright © 2013 Kathryn Hughes

Translation © Monika Kittová, 2018

© Grada Publishing, a. s., 2018

Z anglického originálu *The Letter*, vydaného nakladatelstvím
HEADLINE REVIEW, součásti HEADLINE PUBLISHING GROUP,
An Hachette UK Company v roce 2015, přeložila Monika Kittová
Odpovědná redaktorka Markéta Šlaufová
Korektura Barbora Srncová
Obálka Anita Ponešová
Grafická úprava a sazba Roman Křivánek, Art007

Vydala Grada Publishing, a. s., pod značkou Cosmopolis v Praze roku 2018
jako svou 7030. publikaci

Tisk CPI Moravia Books

Grada Publishing, a. s.,
U Průhonu 22, Praha 7

ISBN 978-80-271-2313-1 (ePub)

ISBN 978-80-271-2312-4 (pdf)

ISBN 978-80-247-5747-6 (print)

Rokovi, Cameron a Ellen

Prolog

SOUČASNOST

Radovala se z maličností. Z tlumeného bzukotu velkého chlupatého čmeláka, který snaživě poletuje z květu na květ, aniž tuší, že plní úkol, na němž závisí celé lidské pokolení. Z omamné vůně a velkolepé hojnosti barev rozkvetlého hrachoru, který pěstovala na zeleninovém záhonu navzdory tomu, že to místo mohlo patřit jeho jedlejšímu příbuznému hrachu. A také z toho, že se může dívat na svého manžela, který si právě mnul bolavá záda, protože zakopával do záhonu růží hnojivo, aniž by si slůvkem postěžoval, i když bylo tisíc jiných věcí, které by dělal raději.

Když si klekla, aby vytáhla pár výhonků plevelu, ucítila, jak do její dlaně vklouzla ručka její vnučky – tak maličká, teplá a důvěřivá. To byla další maličkost, která jí přinášela vůbec největší radost, vždy jí vykouzlila úsměv na tváři a nad ní jí poskočilo srdce.

„Co děláš, babi?“

Otočila se a podívala se na svou milovanou vnučku. Tváře drobné dívenky byly zbarvené do růžova a na nosíku malém jako knoflíček měla šmouhu od hlíny. Vytáhla kapesník a jemně ji setřela. „Právě vytrhávám plevel.“

„A proč?“

Na okamžik se zamyslela. „Protože sem nepatří.“

„Aha. A kam patří?“

„Je to prostě plevel, miláčku, ten nepatří nikam.“

KATHRYN HUGHESOVÁ

Její vnučka ohrnula spodní ret a svrátila obočí. „To není hezké. Všechno někam patří.“

Usmála se na ni a jemně ji políbila na dětské čelo, přičemž se zadívala na svého manžela. Přestože jeho kdysi tmavé vlasy teď stříbrně prokvétaly a jeho tvář zbrázdily o něco hlubší vrásky, uplynulá léta se na něm příliš nepodepsala a ona každý den děkovala, že ho našla. Jejich cesty se setkaly vzdor všem překážkám a nyní k sobě patří.

Obrátila se k vnučce. „Máš pravdu. Zasadíme ho zpátky.“

Zatímco hloubila důlek, podívovala se, kolik se toho člověk může od dětí naučit, kolik jejich moudrosti se podceňuje, nebo dokonce zavrhuje.

„Babi?“

Vytrhlo ji to ze zamyšlení. „Ano, miláčku?“

„Jak jste se s dědečkem poznali?“

Postavila se a vzala vnučku za ruku. Odhrnula jí z tvářičky pramínek zlatých vlasů. „No, to by bylo na *dlouhé* vyprávění.“

Část první

BŘEZEN 1973

Tentokrát umře, tím si byla jistá. Věděla, že jí zbývá jen několik sekund, a tiše se modlila za rychlý konec. Cítila, jak jí po zadní straně krku stéká teplá, lepkavá krev. Slyšela, jak jí s odporným zvukem praská lebka, když jí manžel třískl hlavou o zeď. V ústech měla cosi jako štěrk; věděla, že je to zub, a zoufale se jej snažila vyplivnout. Jeho ruce jí tak pevně svíraly hrdlo, že se vůbec nemohla nadechnout ani vydat sebemenší zvuk. Plíce volaly po kyslíku a tlak za očními bulvami byl tak intenzivní, že věděla, že jí musí prasknout. Hlava se jí zatočila a potom naštěstí začala omdlévat.

Slyšela dávno zapomenutý zvuk školního zvonění a náhle jí bylo zase šest. Brebentění ostatních dětí bylo takřka přehlušeno neustávajícím zvoněním. Když na ně zakřičela, ať přestanou, uvědomila si, že je opět schopna mluvit!

Zírala chvíli na strop ložnice a poté zamžourala na budík, který ji právě probudil ze spánku. Po zádech jí stékal studený pot a ona si přitáhla přikrývku až k bradě ve snaze vychutnat si teplo aspoň o několik okamžiků déle. Srdce jí po noční můře ještě zběsile tlouklo a ona jemně oddechovala. Její teplý dech visel ve studeném vzduchu ložnice. S obrovskou námahou se zvedla z postele a zašklebila se, když se její bosé nohy dotkly ledově drsné dřevěné podlahy. Podívala se na Ricka, který naštěstí dosud hluboce spal a silně chrápal – po láhvi whisky, již vypil předešlý večer. Zkontrolovala,

zda jeho cigarety stále leží na nočním stolku, kam je pečlivě položila. Jestliže jsou věci, které v Rickovi zaručeně vyvolají mizernou náladu, určitě k nim nepatří to, že ráno snadno najde svá cigára.

Vykradla se potichu do koupelny a snažila se nebouchnout dveřmi. Ale aby něco probudilo Ricka, musel by to být výbuch, jaký nikdo neviděl od Hirošimy. Tina však nechtěla nic riskovat. Napustila si umyvadlo, aby se opláchl. Voda byla ledová jako obvykle. Někdy bylo zkrátka třeba si vybrat, zda budou schopni nakrmit sebe, nebo elektroměr. Rick přišel o práci řidiče autobusu, takže na topení moc peněz nezbyvalo. Vždycky však zbývalo na jeho pití, kouření a hazard, neodpustila si poznamenat v duchu.

Sešla po schodech, naplnila vodou konvici a postavila ji na sporák. Roznašeč novin už tu byl; mechanicky vytáhla noviny ze schránky: *The Sun* pro ni a *The Sporting Life* pro Ricka. Její pozornost upoutal titulek. Dnes se má konat Velká národní steeplechase. Klesla jí ramena a zachvěla se při představě, kolik peněz Rick rozhází na dostizích. Bylo v podstatě jisté, že do oběda bude příliš opilý na to, aby šel k bookmakerovi, a tak zbude na Tinu, aby vsadila. Sázková kancelář byla vedle dobročinného obchodu, v němž vypomáhala o sobotách, a s bookmakerem Grahamem se za ta léta docela spřátelili. Přestože celý týden pracovala jako stenotypistka v jedné pojišťovně, těšila se na den trávený v obchodě. Rick jí říkal, že je směšné, aby pracovala jako dobrovolnice celý den a třídila oblečení po mrtvých lidech, když by přece mohla pracovat v normálním obchodě a tak vydělat ještě další peníze do domácí pokladny. Pro Tinu to ale byla výmluva, aby mohla strávit den bez Ricka. Ráda zapřádala hovor se zákazníky – mohla přitom mluvit normálně a nemusela si dávat pozor na každé slovo.

Naladila rádio a trochu ztišila zvuk. Tony Blackburn ji vždycky uměl rozesmát svými otřepanými vtipy. Právě ohlašoval nový

single Donnyho Osmonda „The Twelfth of Never“, když začala pís-
kat konvice. Stihla ji odstavit dřív, než byl zvuk příliš pronikavý,
a nasypala dvě plné lžíce čajových lístků do staré flekaté konvičky.
Posadila se ke kuchyňskému stolu, a zatímco čekala, než se čaj vy-
louhuje, otevřela noviny. Zatajila dech, když zaslechla spláchnutí
toalety nahoře. Slyšela zavrzat prkennou podlahu, jak šel Rick zase
do postele, a s úlevou si oddychla. Potom ale úplně ztuhla, když ho
uslyšela křičet:

„Tino! Kde mám žvára?“

Ježíšmarjá. Vždyť kouří jako fabrika.

Okamžitě vyskočila a brala to nahoru po dvou.

„Na nočním stolku vedle postele, kam jsem je včera položila,“
odpověděla, když k němu přiběhla, sotva popadajíc dech.

Natáhla ruku v přítmí na stolek, ale nenahmatala je. Snažila se
potlačit svou rostoucí paniku.

„Musím trochu odhrnout závěsy, nic nevidím.“

„Proboha živého, ženská! Copak je to moc, žádat, aby si mohl
chlap dát po probuzení čouda? Jsem znechucený.“

Jeho kyselý ranní dech páchl vyčpělou whisky.

Konečně našla cigarety na podlaze mezi postelí a stolkem.

„Tady jsou. Musel jsi je shodit ve spánku.“

Rick na ni chvilku zíral, pak natáhl ruku a cigarety si od ní vzal.
Trhla sebou a instinktivně si zakryla obličej rukama. Uchopil ji za
zápěstí a jejich oči se setkaly sekundu předtím, než Tina zavřela oči
a snažila se potlačit slzy.

Vzpomínala si, jako by to bylo včera, kdy ji Rick uhodil poprvé.
I pouhá vzpomínka jí ve tváři vyvolávala palčivou bolest. Nebyla to
však jenom fyzická bolest, ale náhlé uvědomění tvrdé reality, že už
nic nebude jako dřív. Ještě těžší bylo přijmout, že se to stalo o sva-

tební noci. Až do toho okamžiku byl celý den dokonalý. Rickovi to v jeho novém hnědém obleku, krémové košili a s hedvábnou kravatou moc slušelo. Bílý karafiát v knoflíkové dírce ho potvrzoval jako ženicha a Tina si myslela, že není možné někoho milovat víc, než ona milovala jeho. Každý jí říkal, že vypadá fantasticky.

Dlouhé tmavé vlasy měla sčesané do volného drdolu a propletené droboučnými kvítky. Pod hustými falešnými řasami jí svítily bleděmodré oči a její pleť vyzařovala přirozenou krásu, která nepotřebovala žádnou pomoc kosmetiky. Večírek po svatbě byl velmi živý a konal se v nepříteli drahém místním hotelu a šťastný pár i jeho hosté protančili celou noc.

Když se potom v hotelovém pokoji chystali jít spát, všimla si Tina, že je Rick neobvykle tichý.

„Jsi v pořádku, miláčku?“ zeptala se. Objala ho kolem krku. „Byl to překrásný den, vid? Nemůžu uvěřit, že jsem konečně paní Craigová.“ A hned ho zase pustila. „Počkej, musím si nacvičit svůj nový podpis.“ Uchopila pero a papír z nočního stolku a napsala *Paní Tina Craigová* s malou kudrlinkou.

Rick stále nic neříkal a pořád na ni zíral. Zapálil si cigaretu a nalil si sklenku levného šampaňského. Hodil ji do sebe a šel k Tině, která seděla na lůžku.

„Vstaň,“ přikázal jí.

Tina byla zmatena jeho tónem, ale udělala, oč ji požádal.

Rick zvedl ruku a vrazil jí facku.

„Už nikdy si ze mě nebudeš dělat blázný.“ A s tím spěšně odešel z místnosti.

Strávil celou noc v hotelové hale uprostřed prázdných sklenic a trvalo několik dní, než Tině prozradil, čeho že se to dopustila. Zjevně se mu nelíbilo, jak tančila s jedním z jeho kolegů z práce. Dívala se na něj prý příliš provokativně a přede všemi hosty s ním

flirtovala. Tina si toho muže ani nebyla s to vybavit, natož aby si byla vědoma zmíněného incidentu, ale to byl začátek Rickovy paranoické fixní představy, že nadbíhá každému muži, kterého potká. Často si potom kladla otázku, zda od něj neměla odejít hned druhého dne. Byla však založením romantička a chtěla jejich rodičímu se manželství dát šanci. Určitě šlo o zcela ojedinělý případ, a navíc Rick rozptýlil i ty nejmenší její pochyby tím, že jí přinesl na omluvu kytici. Jeho výčitky svědomí a lítost byly tak velké, že Tina neváhala ani chvíli a odpustila mu. Po několika dnech objevila mezi květinami kartičku. Usmívala se pro sebe, když ji vytahovala. Stálo tam: *S krásnými vzpomínkami na naši milovanou Nan*. Ten zmetek ji ukradl na hřbitově!

Nyní, o čtyři roky později, na sebe ještě sekundu zírali, než Rick uvolnil své sevření.

„Díky, miláčku.“ Usmál se. „A teď buď hodná holka a dones mi pivo.“

Tina s úlevou vydechla a mnula si zarudlé zápěstí. Od toho incidentu o svatební noci si pokaždé přísahala, že nebude obětí. V žádném případě nebude jednou z těch mlácených manželek, které omlouvají odporné chování svých mužů. Mnohokrát vyhrožovala, že odejde, ale vždycky si to na poslední chvíli rozmyslela. Rick se pokaždé uměl projevit jako opravdový kající, byl velmi pokorný a samozřejmě sliboval, že už na ni nikdy ruku nevztáhne. Poslední dny ale pil mnohem víc a jeho záchvaty vzteku byly častější. Konečně to dospělo do bodu, kdy už to nemohla dál snášet.

Problém ale spočíval v tom, že nevěděla, kam jít. Neměla žádné příbuzné, a přestože tu bylo několik dobrých přátel, nemohla je využívat do té míry, že by po nich chtěla, ať ji vezmou k sobě. Nájem se platil z jejího platu, ale nedokázala si představit, že by Rick

odešel dobrovolně. Takže si začala na útek šetřit. Potřebuje dostatek peněz na zálohu plus jeden měsíční nájem v novém bytě a potom bude volná. Bylo to ale mnohem těžší, než se zdálo. Zřídkakdy měla nějaké peníze nazbyt, které by si mohla ušetřit, ale i kdyby to mělo trvat sebedéle, byla pevně rozhodnuta odejít. Stará plechovka na kávu, kterou schovávala vzadu v kuchyňské kredenci, se pěkně plnila a bylo v ní momentálně něco přes padesát liber. Ale vzhledem k tomu, že i kdyby nájem za tu nejskromnější garsoniériu dělal osm liber týdně a záloha minimálně třicet, potřebovala by si ušetřit mnohem víc, než by do toho mohla praštit. Prozatím to musí nějak přežít, držet se od Ricka dál a snažit se ho nerozčilovat.

Nesla Rickovi nahoru čaj spolu s *The Sporting Life* složeným pod paží.

„Prosím,“ řekla a snažila se, aby její hlas zněl uvolněně.

Žádná odpověď. Zase usnul, podepřený polštářem, ústa otevřená, s cigaretou vratce balancující na suchém, popraskaném spodním rtu. Tina ji sebrala a zamáčkla ji.

„Prokrista! Vždyť nás zabiješ oba,“ zamumlala.

Položila hrnek a přemýšlela, co dělat. Má ho probudit, a tak ho rozzlobit? Nebo mu má jednoduše nechat hrnek na nočním stolku? Až se probudí, bude čaj nepochybně ledový, což ho dozajista také rozzuří, ale v té době by už mohla být v obchodě, takže to neschytá. Možnost rozhodnout se jí však nakonec nebyla dopřána, protože sebou pohnul a namáhavě otevřel oči.

„Přinesla jsem ti čaj,“ řekla. „Teď půjdu do obchodu. Jsi v pohodě?“

Rick se vzepřel na loktech.

„Mám v puse vyschlo jak velbloud,“ pronesl znechuceně. „Dík za čaj, miláčku.“

Snažil se nějak uchlácholit svůj pocit viny a naznačil jí, aby se posadila.

„Pojď sem.“

Takový byl život s Rickem. Jednu chvíli to byl hněvivý a zlomyslný násilník a další chvíli zase hotový andílek.

„Omlouvám se za to předtím. Za ta cíga, víš? Já bych ti neublížil, Tino, to přece víš.“

Tina nevěřila vlastním uším, ale nikdy se nevyplatilo s Rickem nesouhlasit, a tak jen přikývla.

„Podívej,“ pokračoval. „Mohla bys pro mě něco udělat?“

Tiše si povzdechla, tak tiše, aby to nebylo slyšet, a obrátila oči v sloup. *Takže tomu neujde.*

„Mohla bys místo mě vsadit?“

Už se nemohla déle kousat do jazyka.

„Myslíš, že je to dobrý nápad, Ricku? Víš, jak na tom jsme. Vy-dělávám jenom já a nemáme zrovna moc peněz na takové věci, jako jsou sázky.“

„*Vydělávám jenom já,*“ parodoval ji Rick. „Ty si nikdy nenecháš ujít příležitost, abys to připomněla, vid', ty svatouškovská krávo?“ Tinu okamžitě vylekala jeho zlomyslná reakce, ale on ještě neskončil. „Je to Velká národní, prokrista! Dnes si musí vsadit každý.“

Spustil nohy na zem, sebral kalhoty z místa, kam je včera v noci odhodil, a vytáhl z nich ruličku bankovek.

„Tady je padesát liber.“ Z krabičky na cigarety odtrhl víčko a napsal na něj jméno koně. „Padesát liber, že vyhraje.“

Podal jí peníze a kousek papíru. Tina byla jako omráčená.

„Kdes to vzal?“ Třímala v ruce ruličku bankovek.

„No, sice ti do toho nic není, ale když se ptáš, tak jsem to vyhrál sázením. Vidíš, a kdo říkal, že je to jen mrhání penězi?“

Lháři.

Zatočila se jí hlava a cítila, jak jí rudne krk.

„To je pro mě víc než výdělek za celý týden, Ricku.“

„Já vím. Cožpak nejsem chytrý?“ opáčil samolibě.

Sepnula ruce, jako by se chtěla modlit, a položila si je na ústa. Snažila se zůstat klidná, zatímco jemně vyfukovala skrz prsty vzduch. „Ale za tyhle peníze bychom mohli zaplatit elektřinu nebo jídlo na celý měsíc.“

„Proboha, Tino! Ty jsi tak nudná.“

Prolistovala si bankovky třesoucíma se rukama. Věděla, že není fyzicky schopná předat tak vysokou částku bookmakerovi.

„Nemůžeš to vsadit ty?“ prosila ho.

„Pracuješ hned vedle tý zasraný sázkařský kanceláře, takže tolik toho zas od tebe nechci.“

Tina cítila, jak ji začínají štípat v očích slzy, ale vzpamatovala se. Vezme ty peníze a probere s Grahamem, co má dělat. Už jednou si vzala od Ricka peníze na sázku, ale nevsadila je. Kůň pochopitelně prohrál a Rick tím stejně nijak nezmoudřel. Ale Tina měla pocit, že během toho závodu zestárla o deset let. Jenže tentokrát je to jiné. V sázce bylo mnohem víc peněz. *Padesát liber, proboha živého.*

Náhle a nevysvětlitelně se jí zmocnila panika. Měla pocit, že ji polévá horko od prstů nohou přes záda až ke krku, a téměř nemohla dýchat. Vycouvala z ložnice, mumlala omluvu, že nechala v kuchyni opékat toast, a běžela po schodech dolů. Vylezla na stoličku a šátrala vzadu v kredenci po plechovce na kávu, kde měla schované své peníze na útěk. Prsty konečně nahmatala známý tvar, vyndala plechovku a přitiskla si ji k hrudi. Když se snažila odšroubovat víčko, třáslly se jí ruce. Zpocenýma rukama se jí nedařilo ho pořádně sevřít, tak sáhla po utěrce. Nakonec víčko povolilo a ona se podívala dovnitř. Nebylo tam nic kromě několika měďáků. Zatřásla plechovkou a podívala se znovu, jako by ji snad poprvé klamal zrak.

„Ty zmetku!“ vykřikla. „Zmetku, zmetku, zmetku!“

Rozplakala se a při vzlycích se jí zvedala ramena.

„Sis myslela, že mě oklameš?“

Seskočila a otočila se. Spatřila Ricka, který se opíral o rám dveří, na rtu mu visela další cigareta a měl na sobě pouze svou ošuntělou vestu se skvrnami od čaje a ušmudlané spodky.

„Tys mi je vzal! Jak jsi jen mohl? Pracovala jsem do úmoru, abych ty peníze našetřila. Trvalo mi to měsíce.“

Svezla se dolů na podlahu, kývala se dopředu dozadu a stále svírala takřka prázdnou plechovku. Rick k ní udělal pár kroků a drsně ji vytáhl na nohy.

„Vzpamatuj se. Copak jsi čekala, když jsi schovávala peníze před svým vlastním manželem? A na co to vlastně šetříš?“

Abych od tebe vypadla, ty opilče, ty manipulátore, ty budižkničemu.

„To mělo být... překvapení, víš, na malou dovolenou pro nás. Myslela jsem si, že nám to oběma udělá dobře.“

Rick se nad tím na sekundu zamyslel a poté pustil Tininu paži. Pochybovačně se zamračil.

„Pěkný nápad. Něco ti povím. Až ten kůň doskotačí do cíle, to teprve budeme mít pořádnou dovolenou, možná pojedeme i do ciziny.“

Tina chabě přitakala a utřela si oči.

„Jdi a umyj se. Přijdeš pozdě do práce. A já jdu zpátky do postele. Jsem vyřízenej.“

Vtiskl jí polibek na temeno a odkráčel nahoru.

Tina stála sama uprostřed kuchyně. Nikdy v životě se necítila tak zkloupaná a zoufalá, ale byla rozhodnutá sázku nepodat. Těch padesát liber je jejich a v žádném případě je nepromrhá na koňské závody, ať už je to Velká národní, nebo cokoli jiného. Vzala peníze, vložila je do peněženky a potom se zběžně podívala, jaké jméno Rick napsal na balíček od cigaret.

Red Rum.

Jen to zkus nevyhrát, ty prevíte.

Tina přišla k obchodu a začala lovit v kabelce klíče. Navzdory ceduli na dveřích obchodu, na níž stálo, že se to nemá dělat, nechal někdo na schodech pytel se starým oblečením. Pro Tinu bylo sice nemyslitelné, že by někdo mohl ukrást oblečení, které bylo darováno charitě, ale několikrát se to už stalo. Dokonce i v téhle neradostné době plné stávek a výpadků elektřiny bylo stále překvapivé, jak hluboko mohou lidé klesnout. Zavěsila si kabelku přes rameno, odemkla dveře a vešla dovnitř. Ani po dvou letech práce na tomto místě si nezvykla na pach, a tak i teď pokrčila nos. Secondhandové oblečení má svůj typický odér, který byl úplně stejný ve všech dobročinných prodejnách nebo bazarech, jež navštívila. Zámotky molů smíšené se starým potem a sušenkami.

Tina postavila na vodu toto ráno už podruhé a otevřela pytel. Vytáhla starý oblek a podržela ho před sebou, aby jej zběžně zhodnotila. Velmi starý, ale neuvěřitelně dobře ušitý z látky takové kvality, s jakou se dosud nesetkala. Byla nezvyklé nazelenalé barvy, protkávaná velmi tenkým zlatým proužkem a ze stoprocentní vlny.

Ve dveřích obchodu zacinkal zvonek, což její zkoumání přerušilo.

„Hezký oblek, ehm... a překrásná barva! Není divu, že se ho chtěli zbavit.“

Byl to Graham ze sázkové kanceláře odvedle.

„Brýtro! Překvapuje mě, že sis našel čas na neužitečné tlachání,“ dobírala si ho Tina.

„Jasně, je to pro mě sice ten nejhektičtější den v roce, ale nestěžuju si,“ odpověděl a mnul si při tom ruce. „Dnes otevírá obchod Nigel, a tak mám pár minut času.“

Tina ho vřele objala.

„Moc ráda tě vidím.“

„No a jak se dnes máš?“

Nebyla to jen zdvořilostní otázka. Graham znal velmi zevrubně její situaci doma. Vyjadřoval se k jejím podlitinám a natrženému rtu už nejednou. Byl na ni vždycky moc hodný a Tina cítila, jak se začíná třást. Graham ji vzal za loket a dovedl ji k židli.

„Co se stalo tentokrát?“ zeptal se, chytil ji za bradu a zblízka zkoumal její tvář.

„Někdy ho nenávidím, Grahame, opravdu nenávidím.“

Přitáhl ji k sobě, objal ji a hladil ji po vlasech. „Zasloužíš si něco mnohem lepšího, Tino. Je ti dvacet osm. Měla bys už být usazená v láskyplném manželství, možná s několika dětmi...“

Vymanila se z jeho náručí a podívala se na něj vyčítavě, kolem očí měla rozmazanou řasenku. „Takže jsi mi nepřišel pomoci.“

„Promiň.“ Graham jí zase hladil po hlavě. „Řekni mi, co se stalo.“

„Na to přece nemáš dost času, zvlášť ne dneska.“

Ale Tina věděla, že Graham na ni má čas vždycky. Byl do ní beznadějně zamilovaný od prvního dne, kdy se poznali. Tina ho také měla ráda, ale pouze jako blízkého přítele a jako otcovskou postavu. Byl o dvacet let starší než ona, a kromě toho už měl manželku, a Tina prostě neměla v povaze, aby jiné ženě odloudila manžela.

„Chce, abych podala sázku.“ Poté popotáhla, Graham vytáhl naškrobený vyžehlený kapesník a podal jí ho.

„To by nebylo nic nového,“ řekl. „Je jedním z mých nejlepších zákazníků. A navíc je den, kdy se běží Velká národní.“

„To taky říkal. Ale tentokrát je to jiné, Grahame. Mluvil o padesáti librách!“

Dokonce ani Graham nechtěl té částce věřit.

„A kde, prosím tě, přišel k tolika penězům?“

„Ukradl mi je,“ vzlykla Tina.

Graham vypadal zmateně, a to nemálo. „Tobě?“ zeptal se. „Nerozumím.“

„Šetřila jsem si, Grahame. Šetřila jsem si na ú–“

Hned se zarazila. Nechtěla se s tím teď Grahamovi svěřovat. Již jí v minulosti nabízel peníze, ale ona to odmítla. Pořád má ještě nějakou hrdost a sebeúctu. „To je jedno, na co jsem si šetřila; prostě jsou to moje peníze a on chce, abych je vsadila na nějakého koně ve Velké národní,“ říkala stále vyšším hlasem, jak jí to celé připadalo neuvěřitelné.

Graham nevěděl, jak na to má reagovat, ale potom z něj promluvil bookmaker.

„Na jakého koně?“

Tina na něj nedůvěřivě pohlédla.

„Copak to není jedno? Prostě je nevsadím.“

„Promiň, Tino, byl jsem jen zvědavý, to je všechno.“ Zaváhal. „Ale co když vyhraje?!“

„Nevyhraje.“

„Jak se ten kůň jmenuje?“

Tina si povzdychla, zanořila ruku do kabelky a podala Grahamovi kus krabičky od cigaret. Přečetl si jméno a lehce vydechl.

„Red Rum!“ Pomalu pokýval hlavou. „Mám-li být upřímný, Tino, ten kůň je nadějný. Je to jeho první Národní, ale přesto se může uvést jako favorit. Ale je tu ještě jeden skvělý kůň z Austrálie, Crisp. Myslím, že ten je zhruba stejně tak dobrý.“ Objal Tinu kolem ramen. „Má šanci, Tino, ale v Národní není zaručeno nic.“

Přitiskla se k němu, protože vítala útěchu, již jí poskytovala jeho náruč.

„Neudělám to, Grahame,“ zašeptala.

V jejím hlase byla neochvějnost, která Grahamovi napovídala, že odporovat by bylo marné.

„Je to tvé rozhodnutí, Tino. Budu tu ale pro tebe, ať se stane cokoli.“

DOPIS

Usmála se a políbila ho na tvář.

„Jsi dobrý kamarád, Grahame. Děkuju.“

Graham se díval stranou, lehce v rozpacích.

„Každopádně,“ řekl jasným hlasem, „nikdy nevíš, co se může stát. Co kdybys například našla v kapse toho starého obleku padesátilibrovou bankovku?“

Tina žertovně odpověděla: „Cožpak padesátilibrová bankovka existuje? Nikdy jsem žádnou neviděla.“

Grahamovi se podařilo vyloudit úsměv na tváři. „Raději půjdu zpátky, Nigel se asi diví, kam jsem se poděl.“

„Samozřejmě. Už tě nebudu zdržovat. V kolik hodin začínají dostihy?“

„Ve čtvrt na čtyři.“

Tina se podívala na hodinky. Zbývalo jen šest hodin.

„Dej mi vědět, kdyby sis to se sázkou rozmyslela.“

„Nerozmyslím si to, ale díky.“

Když Graham odešel, začala se Tina zase věnovat pytlu s oblečením, který někdo položil na schůdky před obchodem. Opět uchočila sako obleku a s myšlenkou na to, co jí Graham právě řekl, vsunula ruku do jedné z kapes. Najednou měla pocit, že se chová bláhově, ale potom se její ruka dotkla něčeho, co na pohmat připomínalo papír, a srdce jí poskočilo. Vytáhla to. Nebyla to padesátilibrová bankovka, ale stará zažloutlá obálka.

2

Tina se snažila vyhladit povrch obálky krémové barvy a zvědavě si ji prohlížela. Přitiskla si ji k tváři a ucítila její zatuchlý pach. Byla adresována slečně Ch. Skinnerové bydlící ve Wood Gardens 33 v Manchesteru. V rohu byla známka, jakou nikdy neviděla a na níž nebyla královna Alžběta II., jak se dalo očekávat, nýbrž portrét muže, což byl asi, jak Tina předpokládala, Jiří VI. Obrátila obálku a všimla si, že je pevně zalepená. Znovu se podívala na známku a překvapilo ji, že na ní není poštovní razítko. Z nějakých důvodů nebyl tento dopis nikdy odeslán. Otevřít jej by bylo strašné narušení soukromí, jako kdyby strkala nos do cizích záležitostí, a přesto nebyla s to ten dopis jednoduše vyhodit. Zvonek na dveřích obchodu se opět rozezněl, takže sebou trhla. Když dopis vkládala do kabelky a zdravila první dnešní zákaznici, cítila, jak se nevysvětlitelně červená.

„Dobré ráno, paní Greensidesová.“

„Dobré ráno, Tino, drahoušku! Jen jsem přišla jako obvykle na obhlídku. Máte něco nového?“

Tina se podívala na pytel s oblečením, který kdosi nechal u dveří, a zastrčila jej nohou za pult.

„Ehm, možná později. Něco mám, ale ještě to musím vytrídít.“

Chtěla si dobře prohlédnout celý vak, zda tam nenajde nějaké další náznaky jeho původu, než oblečení pověsí na stojany.

Stálý proud zákazníků během dopoledne pomohl Tině zapomenout na nadcházející dostihy, ale ve tři hodiny si zapnula pře-

nosnou černobílou televizi, která byla v zadní místnosti. Koně přicházeli na start a Tina hledala toho, který zpečetí její osud. Bylo snadné ho rozpoznat podle jeho velké kožesinové nosní pásky a žokej měl na svém trikotu velký kosočtverec, o němž komentátor tvrdil, že je žlutý. Koně se řadili před startovní páskou, netrpělivě tancovali na místě, protože chtěli pryč. Nakonec se v 15:15 zvedl praporek a komentátor vykřikl: „Vyrazili!“

Tina takřka nesnesla pohled na to, jak se blíží k první překážce. Zatím se komentátor o Red Rumovi ani nezmínil. Jeden kůň po přeskoku spadl a Tina se zoufale snažila zjistit, zda je to on, ale nebyl, překážku v pořádku přeskočil. Další pád u druhé překážky, ale Red Rum opět pokračoval bez problémů, ačkoli se držel hodně vzadu. Dokázala si představit Ricka, jak teď doma řve u televize, jak koně povzbuzuje, jak jede na křesle, jako by byl sám žokejem, plechovku piva v jedné ruce, cigaretu v druhé. Nejspíš se ani neoblékl. Když se blížili poprvé k Becher's brooku, zakryla si rukou oči. O dostizích toho moc nevěděla, ale i jí bylo jasné, že tahle překážka je nechvalně známá jako velmi obtížná a že si vyžádala během let řadu obětí. Julian Wilson to komentoval.

„Přes Bechera skáče Grey Sombbrero, na druhém místě je Crisp a na třetím Black Secret. Čtvrtý je Endless Folly, pátý Sunny Lad a šestý Autumn Rouge. A Beggar's Way na sedmém místě padá! Beggar's Way u Bechera spadl.“

Tina si zhluboka oddechla. Neuvědomila si, že celou dobu zadržuje dech, a trochu se jí zamotala hlava. Red Rum si zatím nevysloužil ani zmínku a ona se odvážila se trochu uvolnit. Rick prostě neuměl poznat vysoce pravděpodobného vítěze.

Dveře obchodu se otevřely a Tina potichu zaklela, když musela jít obsloužit novou příchozí. K její velké nespokojenosti to byla stará paní Boothmanová. Starší paní sem ráda přicházela na kus

řeči, a kdykoli jindy by jí Tina s největší radostí vyhověla. Paní Boothmanová bydlela sama od doby, kdy jí zemřel manžel, a její dva synové se příliš nenamáhali ji navštěvovat. Šálek čaje a poklábosení s Tinou pro ni byly zlatým hřebem týdne.

„Zdravím, paní Boothmanová,“ pozdravila ji Tina. „Musím vzadu něco dodělat, nepotrvá to dlouho. Zatím si všechno pěkně prohlédněte.“

Paní Boothmanovou to poněkud vyvedlo z míry a Tina věděla proč. Nepotřebovala si totiž nic prohlížet. Ani jednou si za dobu, co navštěvovala obchod, nekoupila jedinou věc.

„To je v pořádku, drahoušku. Sednu si tady a počkám, dokud nebudete hotová.“

Přitáhla si stoličku a mrskla kabelku na pult.

„To je televize tam vzadu?“

„Eee, ano,“ přiznala se Tina. „Právě jsem se dívala na Velkou národní.“

Paní Boothmanová vypadala překvapeně.

„Netušila jsem, že se zajímáte o dostihy.“

„Nezajímám se o ně, ale teď prostě–“

„Vsadila jste si?“ přerušila ji paní Boothmanová.

„Ne, proboha ne,“ vyhrkla Tina. Netušila, jak se octla v pozici, že se paní Boothmanové musí omlouvat.

„Nikdy v životě jsem neměla nic společného s hazardem,“ pokračovala paní Boothmanová. „Můj Jack vždycky říkal, že do toho jdou jenom blázni. Proč rozhazovat tímhle způsobem těžce vydělané peníze?“

„Já jsem ale nic nevsadila, paní Boothmanová,“ řekla trpělivě Tina. „Jen mě to zajímá, to je všechno.“

Stála ve dveřích mezi obchodem a zadní místností, tak aby mohla slyšet televizi. Nyní komentoval Peter O’Sullivan.

„Vede Crisp, následovaný Red Rumem, ale Red Rum ho dohání.“

Byl druhý! Jak se to jen mohlo stát? Tina měla pocit, že nemůže dýchat.

„Je vám dobře, Tino? Vypadáte najednou trochu bledá,“ řekla paní Boothmanová.

„Je mi d-dobře.“

„Poslyšte, nebudete věřit, co se stalo,“ zašeptala paní Boothmanová spiklenecky. „Ta z čísla devět – víte, která, ta malá štětká, jak se jmenuje?“

„Trudy,“ odpověděla Tina nepřítomně a napínala uši, aby slyšela televizi.

„Ano, to je ona. Chytili ji, jak krade v obchodě – ve Woolies, vážně!“ Zkřížila ruce pod svým mohutným poprsím a našpulila rty v očekávání Tininy reakce.

„Opravdu?“

„To je všechno, co mi řeknete?“ zvolala paní Boothmanová. Nebyla spokojená, že tento pikantní klep byl přijat tak vlažně.

Tina ignorovala pobouření staré ženy a soustředila se na Petera O’Sullevana.

„Crisp je stále jasně ve vedení a má před sebou dvě překážky ve Velké národní ročník 1973. Na sobě má 72 kilogramů a Red Rum jenom 61, a ten ho také dohání, a zdá se, že se bude rozhodovat jenom mezi nimi, protože ostatní nechali daleko za sebou. Předposlední překážka, Crisp ji přeskočil, a má jasný náskok před Red Rumem, který ji zdolává daleko za ním.“

Tina se chytla rámu dveří a zhluboka se nadechla.

„Určitě vám nic není, Tino?“

Hlas Petera O’Sullevana se nesl vytrvale v pozadí.

„Teď se Crisp blíží k poslední překážce Velké národní a přeskakuje ji vynikajícím stylem. Skvěle to zvládl. Red Rum je asi patnáct délek

za ním a už ji také přeskakuje. Crisp vbíhá do zatačky a do cíle mu zbývá ještě asi dvě stě dvacet metrů.“

Tina si byla jistá, že se rozhodla dobře, když sázku nechtěla podat. Vypadalo to, že Red Rum skončí poražen, protože ho od cíle dělí ještě příliš velká vzdálenost. To jí trochu zlepšilo náladu.

„Je mi dobře. Pojďme si dát šálek čaje, ano?“

To jí poskytlo důvod, aby šla dozadu, kde mohla sledovat televizi. Postavila na vodu, vytáhla dva šálky a podšálky a poté zůstala strnule stát před obrazovkou. Tón Petera O’Sullevana se změnil.

„Crisp se přestává soustředit. Je vpředu už dlouho sám a Red Rum ho začíná dohánět. Už jim zbývá jen furlong, Crispovi dvě stě dvacet metrů a Red Rum ho dobíhá.“

Šálky jí začaly na podšálcích drnčet – Tina zírala v hrůze a nevěřicně na televizi.

„Ne! To ne!“ zašeptala křaplavým hlasem. „Bože, prosím, to ne!“

„Crisp je nyní velmi unavený a Red Rum za ním běží ze všech sil. Red Rum se blíží do cílové roviny plnou parou. Red Rum ve Velké národní zvítězí. V cílové rovině právě teď Red Rum předbíhá Crispa a je vítězem!“

Tina cítila, jak se jí z tváře ztrácí krev, žaludek měla náhle na vodě. Klesla na kolena a šálky se roztrhly na tisíc kousků. Chytila se za hlavu, která jí třeštila, a třásla se jako zatoulaný psík zahnaný do rohu. Po tváři jí stékaly palčivé slzy, když paní Boothmanová vešla bez pozvání do zadní místnosti.

„Co se tu děje? Vy jste si přece jen vsadila, že ano?“ vykřikla. „Co jsem vám říkala? Z hazardu nevzejde nic dobrého. Můj Jack vždycky–“

„Paní Boothmanová, prosím... Potřebuji být chvíli sama.“

Odvedla starou ženu pryč ze zadní místnosti i z obchodu. Paní Boothmanová ani nestačila říct, co chtěla, protože Tina za-

bouchla dveře, zavřela je na zástrčku a obrátila ceduli na „Zavřeno“. Potom se čelem opřela o sklo dveří, které bylo příjemně chladivé. Měla pocit, že bude zvracet, a skutečně cítila, jak jí žaludeční šťávy stoupají do úst. S námahou polkla a promnula si obličej. Přemožena zoufalstvím se přesunula do zadní místnosti a zhasla všechna světla. Potřebovala si promyslet, co teď udělá. Rick bude čekat, že se vrátí domů s bůhvíjak velkou částkou peněz. Ani neznala počáteční kurzovou nabídku, ani si nemyslela, že ji bude potřebovat znát, a teď tohle. Bylo vyloučeno, aby jí něco takového prominul.

Tina nevěděla, jak dlouho tam ve tmě sedí, když ji zburcovalo tukání na dveře obchodu. Oči se jí rozšířily hrůzou při pomyslení, že by to mohl být Rick.

„Máme zavřeno!“ zavolala unaveně.

„Tino? Tady je Graham. Pusť mě dovnitř.“

Ano, přesně tohle potřebuju, pomyslela si. Grahamovo soucítění a laskavost jí určitě pomohou se z toho dostat.

Zvedla se a otevřela dveře.

„Promiň, že jsem nemohl přijít dřív. Dnes tam byl strašný mumraj.“

„To je v pořádku, Grahame.“

Hleděl na její tvář skropenou slzami.

„Takže tys to sledovala?“

„On mě zabije,“ řekla prostě. „Myslím, že mě doopravdy zabije.“

Graham si sáhl do kapsy a vytáhl svazek bankovek.

„Co to je?“ zeptala se Tina.

„Čtyři sta padesát liber. Tumáš.“ Vtiskl jí peníze do dlaně.

„Nechápu.“

„Pssst.“ Graham jí položil prst na rty. „Vsadil jsem za tebe.“

KATHRYN HUGHESOVÁ

„Ty?“ Stále jí to nedocházelo. „Ale ty jsi bookmaker, Grahame. Nemůžeš se sázet sám se sebou.“ Tinu nikdo neošidí.

„Já vím. Poslal jsem Nigela do Ladbrokes.“

Tina cítila, jak se jí začíná třást brada.

„Tohle že jsi pro mě udělal?“

„Měl jsem prostě pocit, že to ten kuň může vyhrát. Nemohl jsem to riskovat. Šla na něj spousta peněz, začal jako favorit 9/1.“

„Ale bylo to tak těsné, Grahame. Málem prohrál.“

Graham pokrčil rameny. „Podívej, máš tady čtyři sta padesát liber, které můžeš dát jeho lordstvu, a ještě ti zůstane tvých padesát liber, takže všichni budou spokojeni.“

„Kdyby prohrál, tak bys mi o tom asi neřekl, viď?“

Graham zavrtěl hlavou. „Ale on neprohrál. Nezabývejme se tím, co by bylo.“

„Vážně nevím, co říct, Grahame. Myslím, že jsi mi doopravdy zachránil život.“

„No tak, není třeba to dramatizovat.“

Tina uchopila Grahamovu tvář, přitáhla si ji k sobě a dala mu polibek přímo na ústa.

„Děkuju,“ řekla prostě.

Graham se začervenál. „Rádo se stalo.“ Potom už vážnějším tónem dodal: „Udělám pro tebe cokoli, Tino, pamatuj si to.“

„Nezapomenu to, Grahame,“ odpověděla Tina, když si strkala peníze do kabelky. „Raději půjdu, bude už čekat. Aspoň bude mít pro jednu dobrou náladu.“